

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ἡ παρελθούσα ἐβδομάς δύναται ν' ἀποκληθῇ ἐβδομάς τοῦ αἵματος. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας ὅτε ἔπεσαν εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἀρεως ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἀρτόζη μέχρι τοῦ Σαββάτου ὅτε ἔπεσαν ἐν Παλαμῶ τῆς Θεσσαλίας αἱ κεφαλαὶ πέντε ἐτέρων κακούργων, ἡ πρωτεύουσα δὲν ἔπαυσε νὰ βλέπῃ φρικώδη αἱματηρὰ θεάματα, εἴτε ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, εἴτε διὰ τῶν περιγραφῶν τῶν ἐφημερίδων. Ἄλλο τι δὲν ἔβλεπε κανεὶς εἰμὴ μορφὰς κακούργων, δημίων, κεφαλὰς κεκομμένας, περιγραφὰς τῆς λαιμοτόμου, τοσαύτη δὲ νευρική ἐξαψὶς καὶ ταραχὴ ἐπῆλθεν ἐνεκα τούτου εἰς τὸν κοινωνικὸν ἡμῶν ὀργανισμόν, ὥστε κανενὸς τὸ κεφάλι δὲν εἶνε εἰς τὴν θέσιν του.

*

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρουν τόση σφαγὴ καὶ αἱματοχυσία, ἔχομεν καὶ τὰς ἐφημερίδας, αἵτινες κόπτονται, ποῖα νὰ προφθάσῃ πρότερον νὰ δημοσιεύσῃ τερατώδεις περιγραφὰς καὶ συνεντεύξεις καὶ εἰκόνας κακούργων!

*

Τὸ ζήτημα τῶν εἰκόνων, κατήντησε μάλιστα καθ' ὑπερβολὴν σκανδαλώδες. Ἐγεννήθη τοιαύτη ἐπιφοβὸς ἀμιλλα μεταξὺ δύο ἐφημερίδων ἰδίως, ὥστε ἂν δὲν ἐπέμβῃ ἐγκλίρων ἡ Ἱερὰ σύνοδος εἶνε φόβος μὴ ἐπικρατήσῃ πάλιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους μας ἀπείσιος περίοδος *Εἰκονομαχίας*.

*

Καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Ἀρτόζη καὶ αἱ ἀποκαλύψεις καὶ τὰ θρυλληθέντα μυστήρια καὶ αἱ διαδόσεις περὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἐγκλήματος δι' ὃ κατεδικάσθη ἐκεῖνος μετ' ἄλλων ἐγκλημάτων;

Ἦσυχάσατε, πολῖται, καὶ ἡ δικαιοσύνη τῆς Πατρίδος ἐπαγρυπνεῖ. Τὸ ὑπόμνημα τοῦ Ἀρτόζη θὰ μείνῃ πάντοτε ὑπὸ μνήμα.

*

Αἱ ἐκτελέσεις εἶχον τὰ περίεργα ἐπεισόδια των. Οὕτως ἡ λαιμοτόμος ὁμοῦ μετὰ τὰς κεφαλὰς τῶν κακούργων ἔκοψε θανασίμως καὶ τὴν περὶ ἀγνότητος φήμην τοῦ πρωθυπουργοῦ, διότι ὁ εἰς Λαύριον κατατομηθεὶς Κοτρώνης ἐδήλωσεν ἀπὸ τοῦ ἱκνιώματος ὅτι ὁ Τρικούπης ἀγαπᾷ τὰς *Γαλλίδες*!

Τί ἀμικρταίς *Κοτρωνεῖταις* εἶνε πάλιν αὐταί, κύριε πρωθυπουργέ;

*

Ὡς νὰ μὴ ἤρουν τὰ τραγικὰ γεγονότα τῶν πονηρῶν ἡμερῶν τὰς ὁποίας διερχόμεθα καὶ καθ' ἃς κινδυνεύομεν ὅλοι νὰ κατατομηθῶμεν, ὡς νὰ μὴ ἤρουν αἱ τραγικώτεραι συνεντεύξεις μετὰ τῶν καταδίκων καὶ αἱ ἀπαίσια δημοσιεύσεις τῶν εἰκόνων των, ἔχομεν καὶ τοὺς θιασάρχας τῶν ἐλληνικῶν θεάτρων. Ἡ διάσημος δίκη καὶ οἱ Ἀρτοαὶ εἶνε τὰ ἐσπερινὰ θεάματα τοῦ εὐγενοῦς κοινοῦ τῆς Πρωτεύουσας, ἐνῶ τὰ πρωινὰ εἶνε ἡ κατατόμησις τοῦ Ἀρτόζη καὶ τοῦ Κοτρώνη, μέχρις οὗ τοῦλάχιστον δραματοποιηθῶσιν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντωνιάδου ἢ ὑπὸ τινος θιασάρχου τῶν παρλισιῶν μιμικῶν θιάσων. Οἱ γείτονες Πειραιεῖς ἀποφεύγοντες τὸ αἷμα προτιμῶσι νὰ βλέπωσι τοὺς *δισχιλίους* παράφρονας τῆς *Ἀγίας Μαργαρίτης*. Ἀλλὰ τοῦτο τοῦλάχιστον εἶνε δικαιολογημένον ἀφοῦ μετὰ τινος ἡμέρας πρᾶδίδεται εἰς κοινὴν χρῆσιν τὸ φιλάνθρωπικόν τοῦ Δημοκρίτου καθίδρυμα.

Ἄστος

ΑΛΛΟΦΡΟΣΥΝΗ ΑΙΜΑΤΗΡΑ

Ἐπικατάρκτοι αἱ ἐφημερίδες! ἐπικατάρκτος ὁ τύπος! ἐπικατάρκτος ὁ Γουτεμβέργιος, ὅστις τὸν ἐφεῦρεν! Κατήντησα μανιακὸς τὰς ἡμέρας ταύτας. Δὲν ἔμπορῶ ν' ἀναγνώσω ἐφημερίδα, χωρὶς ν' ἀνεύρω κατατομήσεις καταδίκων, εἰκόνας καταδίκων, συνεντεύξεις μετὰ δημίων, περιγραφὰς κεφαλῶν ἀποτεταμημένων, ἱστορίας τῆς λαιμητόμου καὶ ἄλλα πράγματα φρικώδη καὶ ἀποτρόπαια. Τὸ λογικόν μου ἐταράχθη εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε βλέπω αἰωνίως ἐμπρός μου πτώματα ἀκέφαλα, ὡς τὴν ἀντιπολίτευσιν. Νομίζω ὅτι βλέπω πανταχοῦ αἷμα· ὅλα τὰ βλέπω κόκκινα. Ἀπῆντησα καθ' ἑδὼν τὸν κ. Σωτηρόπουλον καὶ μοὶ ἐφάνη καὶ αὐτὸς κόκκινος!

Χθὲς τὴν νύκτα ἡ ἀλλοφροσύνη μου δὲν εἶχεν ὄρεα. Περιχρόμην ἐξ ὧ φρενῶν ἐντὸς τοῦ δωματίου μου καὶ ἐφώνεζα:

— Αἷμα! αἷμα! θέλω νὰ πῶ αἷμα!

— Ἀμέσως! ἤκούσθη φωνὴ τις γλυκεῖα.

Ἐσταμάτησα ἐμβρόντητος, ὅτε μετ' ὀλίγον εἶδον προσερχομένην παιδίσκην φέρουσαν ποτήριον, ὑπερκατ' εὐτυχίαν περιεῖχεν ὄχι αἷμα ἀλλὰ διαυγὲς καὶ ψυχρότατον ὕδωρ ἐκ τῆς κρήνης. Ἡ παιδίσκη ὑπηρετρία ξένης οἰκογενείας κατοικοῦσης εἰς τὸ ἄνω πάτωμα ἐκαλεῖτο Ἑμμα.

Τὸ ὕδωρ κατήνυξεν ὁπωσοῦν τὴν ἐξαψὶν μου καὶ τοῦτο μετέωφελήσεν ἐπαισθητῶς. Εἶχον φιλονεικήσει ἀπὸ πρωῒας μετὰ τὴν οὐκ ἐκδοσποινάν μου περὶ τοῦ κατηραμένου ἐνοικίου, τὸ ὁποῖον εἶχα τὴν γενναϊότητα νὰ καθυστερῶ πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου. Ἡ νευρική μου ἐξαψὶς μετεἶχε κάμει ν' αὐθαδιάσω πρὸς αὐτήν, ἐκείνη δὲ ὀργισθεῖσα μετέπειλθεν ὅτι «θὰ φέρῃ κανένα κλητῆρα νὰ μοῦ κόψῃ τὸν βῆχα!»

Καὶ εἶχον τῷ ὄντι βῆχα καὶ ἔπασχαν ἀπὸ πόνου τοῦ λαιμοῦ, ἀλλ' ἐπρωτίμων νὰ ὑφίσταμαι τὰς ἐνοχλήσεις ταύτας παρὰ νὰ υποβληθῶ εἰς θεραπείαν. Φαντάσθητε, ἂν ἐπήρχετο εἰς τὸν νοῦν τοῦ κλητῆρος ἡ τοῦ ἱκτροῦ ἡ ἰδέα νὰ μοῦ κόψουν τὸ βῆχα... μετὰ τὴν λαιμοτόμον.

Θὰ μ' ἐρωτήσετε: Φοβεῖσαι τόσον τὴν λαιμοτόμον;

Ἐχω τὸ θάρρος ν' ἀπαντήσω ἐν πάσῃ εὐλικρινείᾳ: Ναί!

Πρὸ τριακονταετίας ὁ μακαρίτης θεὸς μου, ὅστις ἦτο ἀξιολόγος ἄνθρωπος καὶ ἐπὶ πλέον φίλος στενὸς τοῦ ἐπίσης ἀξιολόγου κ. Ζαχαρίου Παραδαρμένου συνείθιζε νὰ μοὶ λέγῃ τακτικῶς ὁσάκις ἐμάνθανε κανέν μου κατόρθωμα ἐξόχου ἀταξίας!

— Μωρὲ παιδί μου, δὲν ἔχεις καθόλου κεφάλι!

Καὶ προσέθετε μετὰ μελαγχολικὴν φιλοσοφίαν.

— Καὶ τὸ χειρότερον εἶνε ὅτι ὅσαι δὲν ἔχουν κεφάλι ἔμπορεῖ νὰ καταντήσουν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν λαιμοτόμον!

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην τοῦ σεβαστοῦ θεοῦ μου πολλάκις ἀνελογίσθην μετὰ φρίκης εἰς τὸν κατόπιν βίον· καὶ σήμερον ἀκόμη ὅτε ἡ φοβερὰ μηχανὴ περιδεύει τὴν ἀναλογίζομαι. Τῷ ὄντι συλλογίσθητε τί θὰ ἐγινόμην ἂν ποτε καταδικάζομην νὰ κατατομηθῶ ἐνῶ δὲν ἔχω κεφάλι!... Τί θὰ μοῦ ἔκοπτον τότε;..

* *

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα κοιμώμενος εἶδα ὄνειρα φρικτά. Ἐβλεπον ὅτι ἐκάπνιζα διαρκῶς μετὰ τὴν καπνοσύριγγα τοῦ Ἀρτόζη τὴν ἐκτεθειμένην εἰς τὸ γραφεῖον τῆς *Καθημερινῆς*, ὅτι ἡ κεφαλὴ τοῦ πυχυσάρχου φίλου Μ. τῆς *Ἀκροπόλεως* ἀπεκόπτετο ὁμοῦ μετὰ τὴν τοῦ Κοτρώνη μετ' οὐ διήλθε θερραλέως καὶ φιλοσοφικῶς τὴν τελευταίαν νύκτα ὡς ὁ Φαίδων μετὰ τὸν Σωκράτη, ἐξουδεύσας γενναιοφρόνως εἰς

λεμονάδας μέγα μέρος τῶν οἰκονομιῶν του, καὶ ἐξύπνησα ἀκριβῶς ἐνῶ ὠνειρευόμην ὅτι συνεταξείδευα μὲ τὸν Γαλατᾶν, μεταβαίνων χάριν διασκεδάσεως εἰς Γαλατᾶν. . . τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀφύπνισθην διότι κάποιος ἔκρουε σφοδρῶς τὸ παράθυρόν μου.

— Ποῖος εἶνε; ἠρώτησα δυσθύμως.

— Ὁ γαλατᾶς.

Ἀνεπλήδωσα ἔντρομος ἐπὶ τῆς κλίνης.

— Ὁ Γαλατᾶς! . . μὲ δὲν σὲ ἔκοψαν σήμερα εἰς τὰ Φέροαλα;

— Ἀφεντικό! ἠκούσθη φωνὴ τραχεῖα ἔξωθεν, ἡ πάρε γάλα, ἡ δόσε μου ἐκεῖνα τὰ λίγα ψιλὰ.

— Φύγε, κακούργε! ἀνεβόησα ἔσωθεν· φύγε μὴ εἰδοποιήσω τὴν ἀρχήν. . . Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἐδῶ δῆμιοι, ὑπάρχει ὅμως ἡ σπητονοικοκυρά μου!

Ὁ γαλατᾶς φοβηθεὶς ἀπῆλθεν, ἀφοῦ ὅμως μοῦ ἐδήλωσεν ἀγρίως ὅτι μοῦ κόβει εἰς τὸ ἐξῆς τὴν πίστωσιν.

Ἡ δῆλωσις μοῦ προὔξενεσε ρίγος· ἤρχισαν λοιπὸν νὰ κόπτουν ἐμέ!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη βρυχηθμός φοβερός. Ἦτο ἡ οἰκοδέσποινα μου ἥτις ἐφώναζεν.

— Ἐκοψε! ἔκοψε! πάει! . . . κρίμας! . . .

Ἐξῆλθον πελιδνὸς ἐκ τοῦ φόβου εἰς τὴν αὐλὴν καὶ τὴν ἠρώτησα.

— Τί συμβαίνει, κυρά Μηχάλα; ποῖος τὸν ἔκοψε;

— Ρεῖ τὸ γάλα μιλῶ, βρε ζευζέκι! μοῦ ἀπήντησε, γιὰ τὸ γάλα ποῦ γόρασα ἀπὸ τὰ χθὲς τὸ βράδυ.

Ἐξῆλθον καὶ μετέβην εἰς τὰς ἐξετάσεις σχολείου, εἰς τὰς ὁποίας ἤμην προσκεκλημένος. Ὁ διδάσκαλος μὲ παρεκάλεσε ν' ἀποτείνω καμμίαν ἐρώτησιν πρὸς μαθητὴν ἐξεταζόμενον ἐν τῇ γεωγραφίᾳ.

— Γνωρίζετε, ἠρώτησα τὸ παιδίον, νὰ μοῦ εἰπῇτε ποῦ κεῖται ὁ ἱσθμός τοῦ Πηλαγῶ ὅπου ὁ Λεσσέψ πρόκειται νὰ κόψῃ διὰ τῆς λαιμοτόμου τὰς πέντε κεφαλὰς τῶν κακούργων; . . .

Τὸ παιδίον ἔμειναν ἐμβρόντητον ὥς καὶ πάντες οἱ παρευρισκόμενοι· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὸ πρᾶγμα ἐφάνη ἀστεῖσμός ἀκαιρος, ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπωφελοῦμενος τῆς εὐκαιρίας ἀπηύθυνε καὶ δευτέραν ἐρώτησιν εἰς ἕτερον μαθητὴν ἐξεταζόμενον εἰς τὴν ἀριθμητικὴν.

— Τὸ τετράγωνον τοῦ 52 ποῖον εἶνε; τῷ εἶπον.

Ὁ μαθητὴς ἔστη διαλογιζόμενος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸν ἀφῆσω ν' ἀπαντήσῃ προσέθηκα:

— Τὸ 52 εἶνε ὁ ἀριθμὸς ὁ παριστῶν τὸ βάρος τῆς μαχαίρας τῆς λαιμοτόμου, ἥτις ἔχει σχῆμα Z, τὸ τετράγωνον δὲ τὸ σχηματίζει ἡ στρατιωτικὴ δύναμις.

Τοιαύτη θύελλα ἀγανακτήσεως ἐξεργάγη μετὰ τὴν ἐξηγησιν ταύτην ἐναντίον μου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ὥστε ἐδέησε νὰ δραπετεύσω, νομίζων δὲ ὅτι κατεδιωκόμην ἀνῆλθον μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ δωμάτιον φίλου μου, ὃν εὗρον πρηνῆ ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ γοερῶς βυώντα.

— Τί ἔχεις; τὸν ἠρώτησα ἀπορῶν.

— Πάσχω! ἀπήντησε μὲ κόβει. . .

— Σὲ κόβει! . . ἐξαίρετα!

— Πῶς! . . ἐξαίρετα;

— Βέβαια! ἂς υποθέσωμεν ὅτι σὲ κόβει. . . ἡ λαιμοτόμος. Ἐχω ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ λάβω μίαν συνέντευξιν μετ' ἀνθρώπου καταδικασμένου εἰς θάνατον. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς δὲν θὰ ὑπάρχῃς πλέον. . .

Ὁ φίλος μου λησμονήσας τὰς ἀλγηδόνες του εἶχεν ἤδη ἐγερθῆ καὶ μὲ παρετῆρει μὲ ὀφθαλμοὺς ἐκθάμβους.

— Σὲ παρακαλῶ, σὲ ἱκετεύω νὰ ἐπιβληθῇς εἰς ἐν πείραμα χάριν τῆς ἐπιστήμης. Ἐὰν ραπισθῇ ἡ κεφαλὴ μετὰ τὴν ἀποτομὴν δύναται νὰ ἐρυθριάσῃ; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Γνωρίζω πολλὰς κεφαλὰς, αἵτινες καίτοι στερεῶς ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν προσκεκολλημένοι, δὲν ἠρυθρίασαν μετὰ τὰ ἰσχυρότερα ραπίσματα. Ἐχομεν ὅμως ἀφ' ἑτέρου τὸ παράδειγμα τῆς Καρλόττας Κερδαί. Δέξου νὰ γείνη τὸ πείραμα ἐπὶ τῆς ἰδικῆς σου κεφαλῆς· ἀφοῦ ἀποκοπῇ, τὴν ραπίζω ἐγὼ· ἂν αἰσθανθῇς τὸ ράπισμά μου κλείεις τὸ ἓνα μάτι, ἔπειτα τὴν κολλῶ πάλιν ἐπὶ τοῦ τραχήλου σου καλὰ. Δὲν ἔχεις νὰ πάθῃς τίποτε.

Ὁ φίλος μου παρακολουθῶν με διὰ τοῦ βλέμματος ἐκινήθη πρὸς τὴν ἄκρην τοῦ δωματίου, ὅπου εὕρισκετο ἐν σχοινίον δι' οὗ εἶχε δέσει τὸ κιβώτιόν του. Ἐννόησα τὸν φιλάνθρωπον σκοπὸν του.

— Ὁρεῖλεις νὰ λύσῃς πρῶτον τὴν ἀπορίαν μου καὶ ἔπειτα νὰ μὲ δέσῃς, τῷ εἶπον.

— Μὰ ἐπὶ τέλους τί θέλεις; μ' ἠρώτησε παραιτηθεὶς τοῦ σκοποῦ του.

— Θέλω νὰ ἰδῶ νὰ κόβουν.

— Τίποτε εὐκολώτερον· ἔλα μαζί μου νὰ πᾶμε εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον.

— Καὶ τί κάμνουν ἐκεῖ.

— Κόβουν.

— Τί κόβουν;

— Τὴν πασσέτα!

Μετέβημεν τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὀδυνηρόν· εἶχαν τριάκοντα φράγκα νὰ πληρώσω ἐν χρέος μου καὶ τὰ ἔχασα. Σημειωτέον ὅτι τὴν ἐπαύριον ὥς εἶχα μάθει ἐμελλε νὰ μ' εὕρῃ εἰς δικαστικὸς κλητὴρ νὰ ἐκτελέσῃ ἐναντίον μου μίαν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

— Δὲν πᾶμε νὰ δειπνήσωμεν; μοῦ εἶπεν ὁ φίλος μου ἀφοῦ ἐξῆλθομεν τοῦ χαρτοπαικτείου.

Ἠρεῖνησα τὰ θυλάκιά μου μετὰ πόνου καὶ ἀπήντησα θλιβερῶς:

— Εὐχαριστῶ· μοῦ ἐκόπηκε ἡ ὄρεξις.

Καὶ χωρὶς νὰ προσφέρω λέξιν ἄλλην, ὤδευσα ἀπεφαστικῶς πρὸς τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν. Ὑψίστη ἀπόφασις εἶχεν ἐπέλθει εἰς τὸ πνεῦμα μου.

Ὁ φίλος μου δεινὰ ὑποπτεύων ἔτρεξε κατόπιν μου.

— Ποῦ πηγαίνεις; μὲ ἠρώτησαν.

— Εἰς τὸ τελωνεῖον.

— Τί νὰ κάμῃς;

— Νὰ εὕρω τὸν Τελώνην.

— Διατί;

— Θέλω νὰ μάθω τὸν χειρισμὸν τῆς λαιμοτόμου.

— Δυστυχῇ! ἀνεβόησεν ὁ φίλος μου φρικτῶν, τοιοῦτο κατάρκτον ἐπάγγελμα θέλεις ν' ἀτπασθῇς;

— Φίλε μου, ἀπήντησα σοβαρῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς, εἶνε σκληρὰ ἡ ἀπόφασίς μου τὸ ὁμολογῶ· ἀλλ' εἰς αὐτὴν μὲ ἐξωθοῦσι δύο πρᾶγματα ἅτινα ἔχουσι σχεδὸν πάντοτε στενὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν, ἡ ἀνάγκη καὶ αἱ ἐφημερίδες. Ὅτι καὶ ἂν συμβῇ, ἔχε ὑπ' ὄψιν σου ὅτι θὰ εἴμαι πάντοτε. . . δῆμιος ἄνθρωπος!

Ἀλλ' εἰς τὸ Τελωνεῖον δὲν εὗρον κανένα, ἔμαθον δὲ ὅτι ὅλοι οἱ τελῶναι εὕρισκοντο εἰς τὴν φυλακὴν. Φοβηθεὶς νὰ τοὺς ἀναζητήσω ἐκεῖ ἀπῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ κατεκλίθην. Εὐτυχῶς τὸ πρῶτον μετέβαλον γνώμην.

Ἀββακούμ